

Klub chovatelů holubů českých rejdičů a
pražských rejdičů stredo-zobých

Šlechtitelský plán na období 2022-2027

20.2.2022

S pověřením výboru klubu vypracoval: Jiří Jackiv

Český rejdič jako plemeno relativně mladé uznané až v roce 1951 si z regionálního plemene našel cestu do celé republiky a stalo se relativně známým i na Slovensku, kde se v jednotlivých chovech chová. Je to holub líbivého vzhledu původně určený jako chůva pro krátkozobá plemena. Ve vzornících je po sobě se opakující údaj o schopnosti dvouhodinového letu a jeho využití pro sportovní účely. Je to však představa mylná a snahy o létání ve stylu vysokoletců, nebo tipplerů bylo jen jeho trápením. Při pokusech o „honění“ českého rejdiče bez tvrdého tréninku, jsou holubi schopni 20 minutového letu. Nicméně „základní“ trénink a nucený prolet mladých holubů vede k větší vitalitě a i samotné létavosti v dalších letech, a lze ho jen doporučit. Noví zájemci o toto plemeno by měli být s touto skutečností seznámeni, aby předešli případnému zklamání. Jinak je to holub jemný a temperamentní, který udělá radost každému chovateli, který se pro něj rozhodne.

Pražský rejdič středoobý se také rozletěl do všech krajů naší vlasti, ale patří spíše k plemenům málo chovaným až vzácným. Převážně se chová v kresbě černé, nebo modré běloprsé – vlaštováci a jako bělouši. Bohužel za roky své existence, kdy skoro vymizel, byl regenerován různými druhy rejdičů, takže dnes trpí značnou typovou nevyrovnaností, kde její náprava bude do budoucna stěžejním úkolem pro jeho chovatele.

Plemenný standard českého rejdiče

Ideální postoj a držení těla českého rejdiče, tak jako i tvar hlavy, nasazení chocholky a velikost rousů

Exteriér

Plemenné znaky: charakterizuje jej jemná, ušlechtilá střední postava, lasturovitá chocholka a opeřené nohy s krátkými rousky. Je také cenným plemenem rejdiče pro dobré letové schopnosti v hejnu (po dobu 1–2 hodin) a pro hodnotný okrasný exteriér.

Etologické znaky: temperamentní holub s výbornými letovými schopnostmi, plodností a péčí o odchov.

Postava: jemná a drobná (od hrudi ke konci ocasu měřící do 22 cm), s dobře osvalenou a vypjatou širší hrudí.

Držení těla: lehce se svažující vzad.

Hlava: mírně klenutá se širším a vyšším čelem, přechod do záhloví je strmější. Nadočnicové hrbolky a zadní hrbolk jsou málo znatelné. Temeno mírně plošší. Pernaté ozdoby hlavy: hlava je zdobená lasturovitou chocholkou bez postranních růžic, která převyšuje temeno hlavy.

Oči: velké, živé, duhovky perlové, bez prokrvení.

Obočnice: úzké a jemné. U černých, modrých a červenopruhých běloušů jsou šedé až černé, u ostatních narůžovělé.

Zobák: střední délky (do 15 mm), mírně klopený a přiměřeně silný. U černých, modrých a červenopruhých běloušů je tmavý až černý, u ostatních světlý až narůžovělý.

Ozobi: méně vyvinuté, hladké s bílým popraškem.

Krk: středně dlouhý, široce nasazený, k hlavě se zužující a lehce dozadu nesený. Hrdlo je dobře vykrojené.

Křídla: široká, k tělu dobře přitažená, dobře složené letky spočívají na ocasu, nekříží se a nedosahují konce ocasu.

Ocas: kratší, úzce složený, nedotýká se země a navazuje na linii hřbetu.

Nohy: středně dlouhé. Barva drápků je shodná s barvou zobáku.

Pernaté ozdoby nohou: jsou opeřené krátkým a hustým rouskem do 5 cm délky, přípustná jsou i kratší supí pera.

Postoj: širší.

Struktura opeření: husté, krátké, pružné a přilehlé.

Barva, lesk a kresba

Barvy jsou čisté, rovnoměrně rozložené po všech barevných částech s odpovídajícím leskem. Kresby jsou požadovány pravidelné s příslušným uspořádáním u jednotlivých rázů.

Kresebné barevné rázy

Kapratí: jsou modří, červení a žlutí

Modří pruhoví: jsou světle modří, hrud' a krk je mírně tmavší, křídla zdobí dva černé pruhy, ocas jeden.

Stříbřití pruhoví: jsou světle šedí se smetanovým nádechem včetně rousků; ruční letky, pruhy a ocasní pruh jsou šedohnědé, hrud' a krk tmavší, zobák, obočnice a drápky světle rohové.

Červeně plaví pruhoví: mají pruhy, hrud' a krk červené s cihlovým nádechem, zobák, obočnice a drápky jsou smolově černé, ocas a letky jsou popelavé.

Žlutě plaví pruhoví: mají pruhy, hrud' a krk žemlově žluté, zobák, obočnice a drápky jsou světlé, ocas a letky světle popelavé.

Homozygotní bělouši: jsou bílí černopruzí, červenopruzí nebo žlutopruzí, případně až zcela bílí, kteří mohou být i s tmavým zobákem, obočnicemi a drápkami. Obočnice jsou u ostatních narůžovělé, zobák světlý, narůžovělý; drápky světlé; rousky bílé; černošedí mají černošedé konce ručních letek a ocas, zobák, obočnice a drápky jsou černé; rousky mohou být barevně prokvetlé.

Heterozygotní bělouši: mají středy per probělené účinkem faktoru grizzle, vyskytují se ve všech plavých rázech, mramorování je pokud možno pravidelné, nejméně zřetelné na ustálených i neustálených okrscích.

Vady

Výlukové vady: chybějící pernaté ozdoby, jiná barva očí než určuje vzorník.

Velké vady: příliš dlouhá, vodorovně nesená nebo hrubá postava, hranatá hlava, hrubé vady barvy a kresby, málo vyvinutá chocholka a rousky, silně bíle prokvetlé peří u mramorovaných, bílé drápky u modrých, nedostatečné a řídké opeření zejména v letkách a ocasu.

Malé vady: drobné vady postavy, hlavy, barvy a kresby. Malé vady zbarvení zobáku, ozobí, obočnic a drápků. Velká supí pera, nízce nebo vysoce umístěná chocholka, chocholka s postranními růžicemi, menší vady v kvalitě opeření.

Posuzování: postava, pernaté ozdoby, hlava, oči, zobák, obočnice, barva a kresba, kvalita opeření a křídel.

Kroužek: č. 8.

Šlechtitelský cíl

Vzhled, etologie:

1. zbavit se v chovech holubů s netypicky utvářenými hlavami s vysokým zaobleným čelem, plochým temenem, bez viditelného záhlaví typu Východopruského verfera.
2. sjednotit typově holuby napříč kresebnými barevnými rázy, kdy pruhoví bělouši jsou delších a útlejších postav.
3. zlepšit kvalitu pernatých ozdob – chocholka dle standartu a bez růžic, eliminovat jedince s příliš přerostlou hřívou, dbát na dobré opeření rousku na všech prstech, žádoucí ale není rous příliš veliký a přerostlá supí pera.
4. zachovat plodnost, vitalitu a rodičovské schopnosti dobrých chův.

Typ špatné chocholky

- nízko nasazená

- růžice

- mohutná hříva

Typ špatné hlavy

- vysoké zaoblené čelo
- ploché temeno bez viditelného záhlaví

Kresebné a barevné rázy:

1. rozšíření málo chovaných rázů běloušů červenopruhých a žlutopruhých
2. regenerace bělouše černopruhého černohrotého

Vzácné a málo chované kresebné a barevné rázy:

1. modrý bělouš černohrotý
2. černopruzí černohrotí (homozygotní vybělení bělouši)
3. červenopruzí (homozygotní vybělení bělouši)
4. žlutopruzí (homozygotní vybělení bělouši)
5. bílí, mohou být i s tmavými zobáky, obočnicemi a drápkami (homozygotní vybělení bělouši)

Plemenný standard pražského rejdiče středožobého

Exteriér

Plemenné znaky: je podobný pražskému krátkozobému rejdiči, od něhož má i svůj původ a shoduje se s ním v barevných a kresebných rázech. Liší se od něho hlavou, zobákem a letovými schopnostmi.

Etologické znaky: rejdič se schopností středně vysokého letu po dobu až do vzdálenosti až, který je doprovázen prudkými obraty (překládáním). Je poměrně plodný a dobře odchovává mladé.

Postava: středně dlouhá (od ohbí křídel na konec ocasu do 22 cm), jemná, hrud' je širší, vypjatá a zaoblená. Působí dojmem dobrého letouna. Záda jsou krátká.

Držení těla: mírně skloněné vzad.

Hlava: jemná, širší, čelo a temeno mírně zploštělé, znatelné hrbolkynad očnicemi, záhlaví ostře spadající. Požadavky na tvar hlavy jsou méně náročné.

Oči: větší s perlovou duhovkou. U sedlatých a čistě bílých jsou duhovky tmavé. U bílých mohou být i perlové.

Obočnice: jsou úzké a jemné. Jsou méně vyvinuté u černých a modrých rázů, které je mají šedé až černé. U ostatních rázů jsou poněkud vyvinutější, růžové až červené.

Zobák: kratší (od čela na hrot zobáku 10–14 mm), je mírně tupý, široce nasazený, přiměřeně silný a mírně sklopený. Navazuje na linii čela. Jeho barva se shoduje u jednotlivých rázů s pražským krátkozobým rejdičem.

Ozobí: málo vyvinuté, velmi jemné a s bílým popraškem.

Krk: k tělu přiměřeně dlouhý, střední délky, široce nasazený, v horní části štíhlý s jemně vykrojeným hrdlem. Je kolmo nesený a v týlu mírně prohnutý vzad.

Křídla: středně dlouhá, letky široké, plné, lehce spočívají na ocasu a nekříží se. Za vnitřními loketními letkami je skupina čtyř per mírně pozdvižených a vytvářejících tzv. štítky při konci hřbetu. Záda nejsou tím zcela uzavřena.

Ocas: středně dlouhý, úzce složený, nedotýká se země a přesahuje křídla o 1–1,5 cm.

Nohy: středně dlouhé, červené a neopeřené.

Postoj: mírně vztyčený, elegantní a s nášlapem na špičky prstů.

Struktura opeření: husté, krátké a širší, přiléhavé, pružné a hladké.

Barva, lesk a kresba

barvy jsou čisté, rovnoměrně rozložené po všech barevných částech s odpovídajícím leskem a svitem. Kresby jsou pravidelné a s příslušným uspořádáním u všech rázů.

Kresebné a barevné rázy

Plnobarevní a bílí: Černí a šedohnědí, červení recesivní a žlutí recesivní a bílí.

Barevnopruzí: modří, stříbřítí, červeně plaví a žlutě plaví.

Bělohrotí: černí, šedohnědí, modří, stříbřítí, červení recesivní a žlutí recesivní. Krajiní ruční letky jsou bílé v počtu 5–8 se shodným počtem v obou křídlech. Ideál je 6 x 6. Malá bílá skvrna na kloace (do 2 cm) je tolerována.

Bělopruzí: černí, šedohnědí, modří, stříbřítí, červení recesivní, žlutí recesivní a izabeloví.

Sedlatí: černí, šedohnědí, modří, modří kapratí, červení recesivní, žlutí recesivní, červeně a žlutě plaví, stříbrní (červeně popelaví plnobarevní). Mají bílou hlavu, záhlaví, přední horní část krku – náprsenku, břicho až k podocasníku, záda a křídla. Barevné je sedlo, zadní část krku až do týlu, přední část hrudi a ocas s podocasníkem.

Tygríci: černí, šedohnědí, červení recesivní a žlutí recesivní. Mají barevnou hrud' od ohbí křídel dolů, spodní část těla, ruční letky, ocas s podocasníkem a lýtka. Hlava a krk jsou bílé a pravidelně a jemně stříkané barevnými pírkami; štíty křídel jsou bílé.

Běloprsí – vlašťováci: černí, šedohnědí, modří, modří bělouši, červení recesivní, žlutí recesivní. Hrud' od ohbí křídel dolů, spodní část těla až k podocasníku a lýtka jsou bílé. Štíty, křídla, hlava, krk, záda a ocas jsou barevné.

Barevnopruzí bělouši: modří, stříbřítí, červeně plaví a žlutě plaví. Faktor grizzle tvoří u nečistokrevných běloušů pravidelné mramorování. Vzniká tmavý bělouš, který má pravidelně žíhané probělení po celém těle, na vzorcích a ustálených okrscích nejtmaší. Světlí bělouši jsou čistokrevní, probělení je rozmístěno po celém těle, v modré řadě mohou mít lehce stříkanou hlavu a krk barevnými pírkami s kresbou tmavohrotou a barevným

ocasem, případně pruhovou tmavohrotou s barevným ocasem, u popelavě červené řady jen pruhovou, letky i ocas jsou plavé.

Ostatní rázy: vzácně se mohou vyskytnout další kombinace barev a kreseb, např. bílí s perlovými očima, čápci s barevným ocasem a letkami, bezpruzí i pruhoví, včetně rázů nově regenerovaných. Rozhodující pro jejich posouzení jsou především hlavní exteriérové znaky (tvar hlavy a postavy).

Vady

Výlukové vady: nedostatečné a řídké opeření zejména v letkách a ocase, červená nebo žlutá duhovka, deformovaný zobák, u bělohrotých střídající se barevné letky s bílými.

Velké vady: příliš dlouhá nebo hrubá postava, vysoké nohy, úzká hrud', dlouhá křídla přesahující ocas, svěšená křídla, dlouhý krk, hranatá hlava s vysokým čelem, zkrácený zobák pod 10mm, výskyt pernatých ozdob. Hrubé vady barvy a kresby. Méně než 3 a více než 8 bílých letek a rozdíl více než 2 bílých letek u bělohrotých.

Malé vady: mírně prokrvené duhovky, bledé obočnice, mírné odchylky ve zbarvení zobáku, drápků, malé vady barev, lesků a kreseb, chybějící štítky.

Posuzování: postava, hlava, kvalita opeření, zobák, oči, obočnice, barva a kresba.

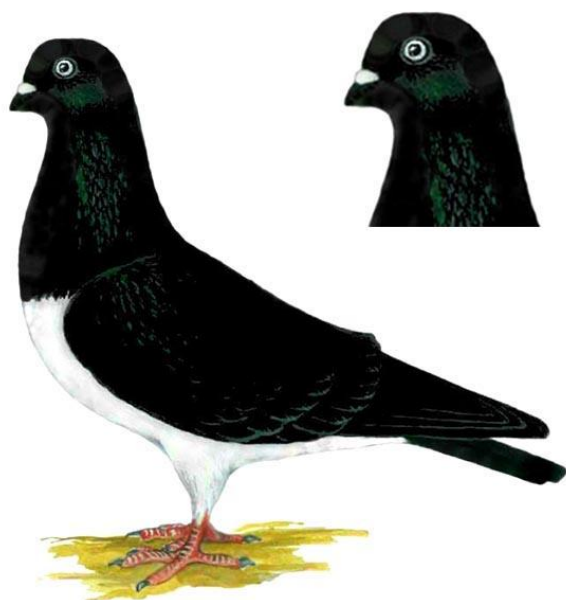
Kroužek: č. 7.

Šlechtitelský cíl

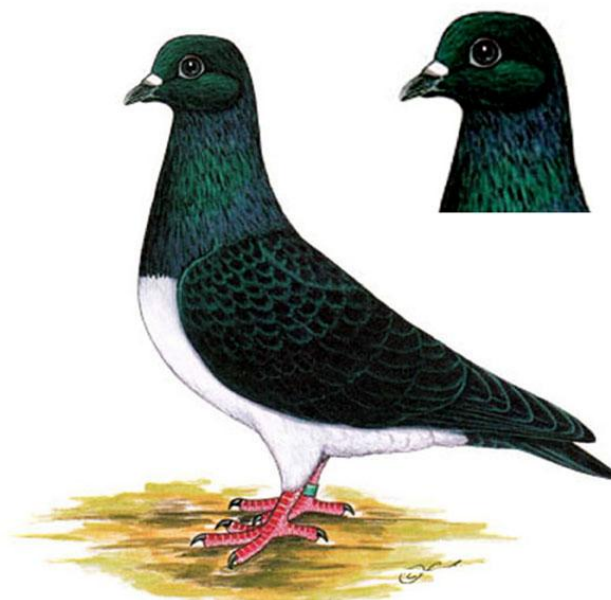
Vzhled, etologie:

1. hlavním cílem do budoucích let je sjednotit plemeno jako takové. I přes 70. letou historii plemena, jsou chovy v celé zemi, nevyrovnané a nejednotné. Je třeba se jasně odlišit od dalších dvou střeoevropských plemen středozobých rejdičů nesoucích běloprsou kresbu a to starorakouského rejdiče a budapešťského rejdiče.
2. hlavní odlišnosti PRS by měly být perlové oči bez výjimky, křídelní štítky, kratší (ne pod 10 mm), šíře nasazený zobák a hranatější tvar hlavy jasně se vymezující oproti zmíněným plemenům rejdičů. Pokud PRS má být holub vycházející z krátkozobé verze PKR, je třeba regenerační práci začít právě křížením s pražským krátkozobým rejdičem.
3. zachovat plodnost, vitalitu a rodičovské schopnosti dobrých chův.
4. snažit se o letové vedení chův

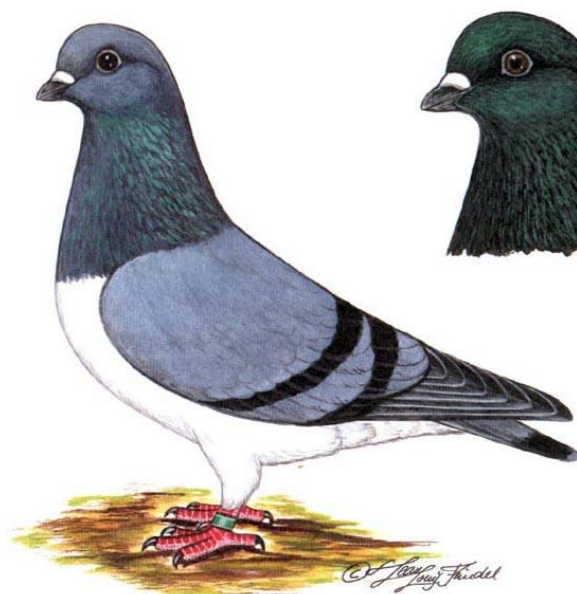
Porovnání střeoevropských plemen středozobých rejdičů nesoucích běloprsou kresbu

Pražský rejdič středozobý

Budapešťský rejdič

Starorakouský rejdič

Typ špatně zbarvených očí u vlaštováků
- jsou požadovány oči perlové

Kresebné a barevné rázy:

1. v současné době je plemeno tak málo chované, že se dá říci, že všechny současně chované kresebné a barevné rázy jsou vzácné. Patří k nim především kresba běloprsá v černé, modré, žluté a červené barvě a bělouši červenopruzí. Ostatní variety se nechovají buď vůbec, nebo jen ve velmi omezeném počtu.

Šlechtitelské cíle společné

1. pracovat na propagaci plemen jak pomocí klubových stránek <https://ceskyrejdic.estranky.cz/> , tak i výstavní činností.
2. spolupracovat s posuzovatelským sborem a standardizační komisí ČSCH na úpravách a aktualizacích standardů obou plemen.
3. v neposlední řadě se snažit o rozšíření chovatelské a členské základny